Poštnina plačana v gotovini.

Posamezna številka Din 1·—

Neodvisen tednik

Izhaja tedensko vsako sobota.

NARODNA Sloga

Letnik XII
Štev. 13

Uredništvo in upravništvo Ptuj, Panonska ulica 5.
Rokopisi se ne vračajo
Letna predplačnina znaša Din 28·—. Ček. račun 16.089

PTUJ, dne 9. aprila 1932

Cena oglasom: Po ceniku odn. po dogovoru.
Cena malim oglasom: Vsaka beseda Din 1·— in —·50.
Večkratne objave po dogovoru.

Premišljuj ta teden

globokost in resničnost sledečih rekov, citatov in gesel:

„Kdor zaničuje se sam, podlaga je tujčevi peti."

„Sloga jači, nesloga tlači."

„Odpri srce, odpri roke, otiraj bratovske solze!"

„Ni vse zlato, kar se sveti!"

„Svoji k svojim!"

„Kmet je steber države."

„Vera v Boga in narodna sloga!"

Oni, ki krizo delajo, a je sami ne občutijo.

Časopisje celega sveta se bavi s krizo; gospodarski modreci in politični žreci sestavljajo recepte proti tej vlačugi, ki je nezakonski otrok napuha in sebičnosti. Tudi mi smo marsikaj napisali o podvigih te prešmentane krize, ki nas grize od vseh strani, ali vse to ne zaleže mnogo! Zdravnik, ki leči jetičnega bolnika, mu ne bo odrezal noge; čevljar ne bo mogel napraviti modnih hlač; učitelj se ni učil krpati čevljev; duhovnik se ne razume na stroje — itd. Kakor „strokovnjak", ki je po ciganovem vzgledu „kravo s svedrom drl" rešujejo naši gospodarski modrijani problem pobijanja krize v tako bogati državi, ki ima vse predpogoje, da postane — druga Švica. — Imeli smo žitni režim, o katerem nismo smeli pisati. Sedaj ga ni! Bridke skušnje so izsilile likvidacijo te ustanove. Imeli smo davke, katere so končno morali ukiniti; imamo dolgove, na katerih plačilo se bo moralo čakati vsaj do prihodnje žetve; dobili smo inozemska naročila, katera smo „morali" odkloniti — in še mnogo tega! —

Sedaj pa se ozrimo prav radikalno na one elemente, ki krizo delajo, a je sami ne občutijo! — —

Najprej pa nekaj nasvetov iz vrst naših naročnikov, ki menijo, da je mogoče krizi hitro zadati smrtni udarec.

Čujmo! —

Najpre je treba dvigniti kupno moč kmeta, kmetskega in industrijskega proletarijata sploh. Zvišanje delavskih plač in znižanje tržnih cen — je takorekoč eno vprašanje! Zakon o pobijanju draginje je sicer izdelan prav idealno, a bi moral že pred 3 leti biti pravomočen. — Z zmanjšanjem delovnih ur bi se občutno omejila brezposelnost in domača industrija bi dobila dobre trgovske zveze. — Sebičnost napuhnjenih koristolovcev ne dopušča znižanja obrestnih mer, niti se ne ozira na potrebe kmeta, obrtnika in delavca. — Tu je treba močne roke ali pa bajonetov, ki bi nekaj zalegli! —

Poglejmo dobičke velikih podjetij. PAB (privil. agrarna banka) izkazuje pri glavnici 700 miljonov dinarjev 45 miljonov dobička. —

Sladkorna tovarna v Velikem Bečkereku ima pri 36 miljonih obratne glavnice kljub krizi blizu 18 miljonov dobička. A cene sladkorju?

Zopet drug zavod v državi je od glavnice 40 miljonov dinarjev napravil 6 in pol miljona dinarjev čistega dobička. — Prekosila je ta zavod Srbska banka, ki je pri kapitalu 40 in pol miljona „zaradila" samo — 9 in pol miljona dinarjev! . .

Našteli bi še lahko več takih primerov za cel leksikon. Seveda je „kriza" cenen plašč za — dolžnosti napram javnosti.

Gg. ravnatelji takih podjetij dobivajo honorarje po Din 15 do 20.000 mesečno, dočim podrejeni ne prejemajo niti 5 odst. teh premij! Imamo slučaje, da je tak „rentnik" celo — inozemec, ki ne razume našega jezika a je vsled naše mehkužne miselnosti kljub praznoti svoje glave postal pri nas „nenadomestljiv".

Taki ljudje ne poznajo krize, ker so v svojem napuhu in sebičnosti direktni povzročitelji krize ter njeni pospeševatelji. Ti tipi so najogabnejši pospeševatelji krize, katero podnetujejo s svojo verižniško miselnostjo.

Odredi se naj po pazljivi presoji vseh računskih zaključkov oddaja premoženja vseh, ki prekomerno zaslužijo. Odtegljaj bi ne smel biti manjši od ene tretjine! Razni banketni patrijoti bi ob takem ukrepu koj pokazali svojo pravo barvo. In tisti lopovi, ki so naš denar znosili v tujino? Kaznovati jih je treba kakor največje zločince po posebnem zakonu za zaščito gospodarskih interesov države s tem, da bi se takim premoženje kratkomalo zaplenilo. —

Resen čas zahteva energičnih mož, ki si upajo s prav radikalnimi odredbami na dan.

Pozno je sicer, a še je čas, da se marsikaj zamujenega popravi.

„Kriza" bo sama od sebe poginila, kadar bodo čuvarji državnega reda in gospodarstva storili vse, da bo slednji državljan imel svojemu družabnemu položaju primerne dohodke in ne eden trikrat preveč in drugi petkrat premalo! — Odprite oči! —

◆◆◆◆◆◆

Sem poravnal naročnino?

Naročajte „Narodno Slogo"!

Obveznost najemninskih pogodb in potrdil o plačani najemnini ter razveljavljenje taksnih oprostitev.

Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o taksah, ki stopi v veljavo 1. aprila, vsebuje med drugim sledeče določbe:

Uvede se obvezna raba potrdil za sprejemanje zakupnine za stanovanja in lokale; razen tega se z zakonom določijo obvezne pogodbe o zakupu stanovanj in lokalov. Potrdila in pogodbe bodo monopolizirani obrazci z vtisnjeno takso in potrebnim besedilom, ki ga bodo pogodbeniki sami izpolnili, dobili pa jih bodo pri vseh prodajalcih tobaka in taksnih znamk.

Od 1. aprila dalje so vsi lastniki stavb dolžni izdajati potrdila na teh monopoliziranih obrazcih in napraviti pogodbe za nove zakupe. Prav tako se morajo za stare zakupe napraviti pogodbe najkasneje do 1. julija. Zakon določa za kršenje teh predpisov kazni za lastnike stanovanj.

Za pogodbe o zakupu hiš, stanovanj in lokalov se plača taksa na podlagi letne zakupnine, in sicer od 2401 do 3600 Din 10 Din; nad 3600 Din do 6000 Din 20 Din; nad 6000 do 10.000 Din 30 Din; nad 10.000 do 20000 Din 50; nad 20.000 do 30.000 Din 100 Din; nad 30.000 do 50.000 Din 200 Din; nad to vsoto pa za vsakih nadaljnih 100 Din še pol odstotka.

Za potrdila o prejeti zakupnini in najemnini za stanovanja in lokale se plača do 1000 Din 2 Din; od 1000 do 2000 Din 5 Din, od 2000 do 3000 Din 10 Din nad to vsoto pa za vsakih 100 Din 0.25 Din

Lastniki stanovanj so dolžni izdati potrdila, sicer se kaznujejo z globo z 20 do 200 Din

Vse oprostitve od taks po prejšnjem zakonu o taksah, ki so jih bila deležna razna humanitarna društva za zabavne prireditve, se z novim zakonom o taksah ukinejo in morajo od 1. aprila dalje plačati takso. Vstopnice za vse prireditve morajo biti državnega izdanja in se dobe pri pristojnih davčnih upravah; taksa in stroški za njih izdelavo se morajo plačati vnaprej.

Denarni zavodi se morajo posluževati monopoliziranih računov, ki se dobe v vsaki prodajalni tobaka in taksnih znamk z vtisnjeno takso za 1 Din.

Vsi motocikli s prikolico ali brez nje morajo plačati takso po svoji teži. Lastniki morajo prijaviti svoja kolesa najdalje do 1. maja upravni oblasti, da se ugotovi teža in na podlagi tega taksa. Vsa ostala motorna vozila, ki pridejo v promet po 1. aprilu, se morajo v roku 10 dni prijaviti upravni oblasti in plačati zanje taksa po teži.

Določbe o trošarinah pa bomo objavili naknadno, čim izide tozadevni pravilnik zakona o ukinitvi trošarin. Zadeva je še zelo sporna, ker so malodane vsi prizadeti predplačali velike zneske, za katere povračilo morajo vlagati posebne prošnje. — Več o ukinitvi trošarin pišemo pod rubriko „Gospodarski vestnik". —

◆◆◆◆◆◆

Vzgoja in izobraževanje mladine pri Sv. Marku niže Ptuja.

Dne 20. marca sta imeli kmetsko in gospodinjsko-nadaljevalna šola pri Sv. Marku svoj zaključek. Kmetsko-nadaljevalna šola deluje že dve leti ter je imela v dveh letnikih 76 gojencev. Letos je dokončalo drugi letnik 56 fantov. Gospodinjsko-nadaljevalna šola je bila ustanovljena lansko jesen. Obiskovalo jo je 14 deklet iz Bukovec in Stojnc. Ker šolsko poslopje pri Sv. Marku nima primernih prostorov za gospodinjsko-nadaljevalno šolo se je letos nastanila v Bukovcih. Tako bo potovala vsako leto od vasi do vasi šolskega okoliša Sv. Marko, ki obsega 6 velikih političnih občin.

Obe šoli sta delovali roko v roki. Cilj jima je bil, vzgojiti in izobraziti fante in dekleta v dobre gospodarje in gospodinje. Vodstvi obeh šol stremita za tem, da se poskuša tudi vse tiste nauke, ki jih podajata v šoli organizirano izvesti. Da si mladina razširi svoje obzorje in da vidi kako je gospodarstvo urejeno po drugih krajih so si gojenci že dvakrat ogledali ljubljanski velesejm, kmetijsko šolo pri Sv. Juriju ob juž. žel., banovinske trsnice in drevesnice pri Kapeli, so dvakrat obiskali vzorno posestvo pokojnega Škrleca v Vičancih, si ogledali selekcijonirano živinorejo pri g. Janžekoviču v Sterjancih, posetili higijensko in sadno razstavo v Ptuju, prisostvovali številnim skioptičnim predavanjem v Ptuju, ki so jih priredile razne korporacije itd.

Da med gojenci goji zadružni čut in čut samopomoči, je kmetsko-nadaljevalna šola organizirala drevesnico. Lansko leto je nasadila in cepila okoli 1000 divjakov. Gojenci so pozimi sami regolali svet, spomladi pa posadili dreves-